

Генерал-мајор др Данко Јовановић, начелник

Оптимизација

Нема дана без логистике. Да би била оптимална и ефикаснија, да мање кошта, годинама уназад помажу јој многе научне дисциплине. Трудимо се да будемо друштвено одговорни и рационални, а да ниједан задатак Војске не буде због логистике доведен у питање. Зато логистика мора да се разуме. Без тога руководиоци могу да дођу у проблем, постављајући више захтева него што се може реализовати или да то буде много скупље него што би требало. У тренутној економској ситуацији врло је битно да будемо рационални и штељиви.

Велики систем има своје проблеме и своју инерцију. Део таквог система јесте и његова логистика. Са начелником Управе за логистику генерал-мајором др Данком Јовановићем разговарали смо о задацима, плановима и проблемима Управе коју води. Према његовим речима, штедња није само кључ успеха, већ и једини начин да напредујемо.

– Само одговорним приступом сваког појединца можемо да уштедимо. Наравно, не по цену угрожавања безбедности и обуке. Тако ћемо моћи да купимо више муниције, имаћемо ис-

СИСТЕМА

правнију технику, обезбедићемо више ремонта и модернизација, више набавки... Имаћемо бољу војску. Морамо се мењати. Учити од најбогатијих. Они су то постали мукотрпним радом, великом посвећеношћу и рационалним трошењем – рекао је на почетку разговора наш саговорник.

■ У Генералштабу је Управа за логистику, а у Министарству одбране Управа за општу логистику. Постоје ли могућности и потребе да се њихови капацитети обједине?

– Некада је Генералштаб био без логистике, а у некадашњем Савезном секретаријату за народну одбрану постојали су Сектор за позадину и Сектор за војнопривредну делатност. Логистичке функције спровођене су линијом командовања од ССНО-а до армија и база, јер Генералштаб није имао органе логистике, односно извршне јединице. Такође, у Министарству одбране једно време није постојало ништа од логистике, па је касније формирано. Постоје различити модели и разна искуства када је реч о организацији логистике. Треба да нађемо оптимални модел за нас како бисмо избегли преклапање функција. То није једноставно. Сигурно да у будућем развоју организације има места за подешавање тих функција. Није наша управа једина. Такође, постоје две управе за кадрове, једна у Министарству одбране, једна у Генералштабу, више органа за финансије, више управа за планирање... У будућем развоју и подешавању организације сигурно постоји начин да се то још боље уреди.

■ Колико је комуникација Управа и јединица, као крајњих кори-

сника, оштерећена психологијом?

– Правовременим планирањем, познавањем задатака и ресурса могуће је бити ажуран и када је реч о документацији. Свакако, одређена документација мора постојати. Међутим, данас је читав систем претрпан администрацијом. Такви проблеми оптерећују и Управу за логистику и спровођење логистичких функција. Трудимо се да будемо ажурни и да због администрације и папира ништа не чека, али сигурно је да документације има превише. Мислим да следећи корак у реорганизацији треба да буде подешавање стандардних оперативних процедура и дефинисање неопходне администрације. Папири „гуше“ иницијативу и само „покривање“ папирима представља својеврстан бирократски приступ, што одура од функционалних модела. У Генералштабу се већ ради на смањењу администрације, а ми ћемо, посебно за логистику, покушати да смањимо број докумената. Ипак, без увођења модерног информационог система не може се много тога урадити.

■ Увођење информационог система је сложен посао, који захтева време. У којој фази је тренутно стај пројекат?

– Постоји више информационих система који егзистирају, попут КАИС-а који обједињава податке о кадру, информационих система за праћење стања убојних средстава или во-

зила, затим ПОМАК-а за књиговодство и многи други. У поодмаклој смо фази израде аутоматизованог логистичког информационог система – АЛИС-а. Очекујемо да ће тај систем у потпуности задовољити потребе логистике и да ће у њему бити обједињени сви информациони системи. Он треба да задовољи, пре свега, оно што је перспективно и што нам је потребно, а да се свих застарелих ствари што пре ослободимо. Тренут-

но радимо и на електронској идентификацији средстава и увођењу бар кодова.

Први део студија реорганизације логистике из прошле године условио је садашњу организацију, а у на-

редној фази, током ове или наредне године, настављамо тај процес формирањем логистичких центара. То јесте захтеван посао, на коме је ангажовано мало људи, али ја сам сигуран да ћемо успети.

■ Шта систем добија формирањем логистичких центара које сте поменули?

– Планирамо да јединице, које су сада носиоци логистичке подршке, задрже само оно што им је неопходно, а да територијални логистички центри на себе преузму већину надлежности. Имаће своје складишне капацитете, управне и извршне органе, као и организацију попут садашњих складишних батаљона у Централној логистичкој бази. Први међу њима формирали бисмо у Нишу, чиме је предвиђено смањење броја локација које База сада има за више од десет. То су, пре све-

Војска ће ускоро добити нови идентитет, јер ће до краја године сви њени припадници носити нову униформу М-10. Новим кројем и дигиталном шаром, М-10 је у потпуности прилагођена потребама савременог војника.

га, мала складишта и издвојене локације, које би биле обједињене, а направиле бисмо и модеран складишни и радионички комплекс, увели информациони систем и једнозначно одредили сва смештена перспективна средства. На тај начин бисмо ослободили простор, јер смо тренутно претрпани и немамо одговарајуће услове за манипулацију средствима. Формирањем логистичког центра у Нишу започели бисмо и имплементацију информационог система. До тада ћемо завршити већи део посла који се односи на АЛИС и електронске идентификације, што нам је у овој години један од приоритетних задатака.

■ *Каква је попуњеност материјалним средствима у логистичким јединицама?*

– То је мањи проблем. Већи је проблем „препаковати“ свест и прихватити чињеницу да морамо радити модерније и брже. Једини начин за то јесте едукација кадра. Реорганизовали смо Војску и професионализовали је, али су бројна питања остала нерешена, а највише их је у области логистике. Ослобађање од вишкова, расходање, решавање касарни које стоје празне, а нису нам више потребне, усклађивање нормативних регулатива на модернији начин...

■ *А кадровска ситуација?*

– Имамо довољан број људи да реализујемо све планиране задатке. У Управи, међутим, недостаје више од десет официра, по формацији, и тај недостатак се највише осети приликом извршавања оперативних задатака, контрола у јединицама и Бази, те током сарадње с осталим управама Генералштаба. У наредном периоду мораћемо да се попунимо. Већи проблем јесте недостатак искусног кадра и одлазак

Морамо ублажити одређене бирократске процедуре и оставити људима простора да могу више да раде и испоље иницијативу, нарочито млађе колеге. Појрилично смо их ограничили и угрозили бирократијом, те практично онемогућили да раде онако како најбоље знају и умеју. Данас сваки пошторучник има само гомилу папира и рачунар на радном стоу. То мора да се мења.

„преко ноћи“ одређеног броја официра логистике. У једној години, на пример, из система је отишло 17 начелника техничке и 15 интендантске службе из бригада. Стога селективно отпуштање више не постоји, већ се плански организује кадар. Потпоручници

и поручници, који су тек дошли у логистичке јединице, јесу образовани и вољни да раде, али нема ко да им пренесе знање. У сарадњи са Војном академијом настојаћемо да такве проблеме превазиђемо планским усавршавањем најмањих официра.

■ *Војна академија је пре неколико година зајочела школовање кадетна на студијском програму Логистика одбране. Шта на тај начин, заправо, добија систем логистике наше војске?*

– Није лоше да се кадар школује по логистичким функцијама – за снабдевање и за одржавање, али логистика, ипак, налаже прагматичност и понекад ужу специјализацију људи током школовања. Искрено, жалим за Техничком војном академијом која је некада постојала у Загребу, и оном која је ту школу наследила у Београду. Време ће показати да је неопходно поновно формирање школске институције сличног профила. Пресудан облик усавршавања за више дужности биће последипломске студије на Војној академији. Посебно је важно да се млађем кадру, припадницима Војске који имају високе просеке, пружи прилика да се усавршавају како би што пре достигли потребан ниво логистичких знања и вештина. Наравно, претходно морају стећи искуство у јединицама и складиштима.

■ *Какве су последице професионализације Војске на рад логистичких састава, нарочито када је реч о подофицирима?*

– Логистика треба лидерске курсеве да организује и спроводи на другачији начин него до сада. Немогуће је на лидерском курсу у Панчеву оспособити

усагласити програм школовања с потребама система, али официри и подофицири ће се додатно оспособљавати на различитим курсевима.

■ *Прошле године су сва убојна средства стављена под кров, а шта је с вишковима наоружања и војне опреме?*

бити подофицира за муницију или за одржавање ваздухоплова, јер за то морају постојати посебне школе. Увек су и постојале. Није нам циљ бројно стање, већ квалитет, односно компетентан и стручан кадар. Постоје логистичке струке за које се не може школовати кадар на тржишту. Нико не образује муницијаше или ваздухопловне инжењере какви су нама потребни. Свакако, неопходан нам је одређен број стручњака из грађанства, али не можемо се у потпуности ослонити на њих. На Војној академији ће се неминовно

– Одговарајући смештај убојних средстава био је државни задатак који смо успешно решили уз ангажовање великог броја људи. Начинили смо око 12,5 хиљада тона унутрашње манипулације да би се средства препаковала и смештила. Настојимо да ризике сведе-

Непотребно је кодификовати средства планирана за расхор или она која се избацују из употребе. Систем кодификације ћемо увезати с електронском кодификацијом средстава и увођењем бар кодова. Модел кодификације тек треба да се усвоји – непотребни су нам, најпре, софтвери и опрема. После тога следи имплементација. То јесте дугорочан посао.

мо на најмању меру, иако их се никада не можемо у потпуности ослободити. Тренутно је у процедури и пројекат оптимизације размештаја основних средстава. Имамо реалан план и мрежни дијаграм на основу кога ћемо у току године значајније оптимизирати размештај средстава која су вишак или предмет продаје. Доскора смо оскудевали с простором и калкулисали око трошкова превоза, али сада, када је већа количина средстава продата, време је да смањимо број локација, а на тај начин и трошкове одржавања комплекса. Следећа, фаза јесте расхоровање и продаја неперспективних средстава као фурде на тржишту. Следи нам и

решавање неперспективних резервних делова. Тај посао нам је један од приоритета у наредној години.

■ *С којим тешкоћама се најчешће суочавају рава којом руководише?*

– Углавном с беспарицом. Финансијски проблеми већ се директно одражавају на систем одржавања средстава и инфраструктуре. Управа има

Централну логистичку базу и Завод за превентивну медицину, који су распоређени на више од тридесет локација. Добили смо три пута мање новца за одржавање него што су реалне потребе јединица. Не можемо у потпуности да затворимо циклусе одржавања на вишем нивоу, пре свега у области генералног ремонта. То ће, вероватно, „укочити“ и процес модернизације. Очекујемо да ће стабилизацијом привреде бити више новца у буџету. Без обзира на постојеће проблеме, сматрам да је логистика стабилан фактор и да у потпуности подржава мисије наше војске. Као и до сада, ниједан задатак неће бити угрожен због немогућности логистике. ■

Мирјана БОРОВИНА
Снимили Јово МАМУЛА
и Зоран МИЛОВАНОВИЋ

